

SFÂNTUL
IGNATIE BRIANCIANINOV

Aripi duhovnicești
pentru cei osteniți
și împovărați

ediția a doua

Traducere din limba rusă de
Adrian Tănăsescu-Vlas

editura
Σοφία

București

Fericit bărbatul

Cântă cântărețul cel insuflat de Dumnezeu, lovește strunele răsunătoare.

Când mă buimăcea zarva lumii, nu puteam să iau aminte la el. Acum, în liniștea însingurării, încep să ascult cântărețul de taină. Atât sunetele, cât și stihurile lui mi se fac, parcă, mai deslușite. Parcă s-ar dezvălui în mine o putere nouă: puterea de a lua aminte la el și de a-l înțelege. Deosebesc în sunetele lui o simțire nouă, iar în cuvintele lui un înțeles nou, minunat – minunat ca înțelepciunea lui Dumnezeu.

„Saul! Încetează a te înverșuna: să se depărteze de la tine duhul viclean...” – cântă Sfântul David, făcând să răsunе alăuta bine instrunată.

„Saul” numesc mintea mea, tulburată, zdruncinată de gândurile care ies de la stăpânitorul acestei lumi. El – mintea mea¹ – a fost rânduit de Dumnezeu la așezarea împărăției lui Israil – la facere, și apoi la răscumpărarea omului – ca împărat, ca stăpân al sufletului și al trupului; prin neascultarea de Dumnezeu, prin călcarea poruncilor dumnezeiești, prin stricarea unirii cu Dumne-

¹ În limba rusă cuvântul „minte” este de genul masculin.

zeu ea s-a lipsit de vrednicie și de har. Puterile sufletului și trupului nu i se supun; ea însăși e supusă înrâuririi duhului viclean.

Cântă Sfântul David, vestește cuvintele Cerului: și sunetele psaltirii lui sunt sunete cerești! Despre ce cântă? Despre *fericirea omului*.

Fraților, să ascultăm învățătura cea dumnezeiască înfățișată în cântarea cea dumnezeiască. Să ascultăm graiurile, să ascultăm sunetele prin care grăiește, prin care tună către noi Cerul. Voi, cei ce căutați fericirea, ce alergați după plăceri, ce însetați de desfătări! Veniți, ascultați cântarea cea sfințită, ascultați învățătura cea de mântuire. Până când să mai pribegiți, să umblați prin văi și munți, prin pustii și codri nepătrunși? Până când să vă chinuiți cu o osteneală neîncetată și deșartă, neîncununată de nici un fel de roade, de nici un fel de împliniri dăinuitoare? Plecați o ureche supusă: ascultați ce grăiește Duhul Sfânt prin gura lui David despre fericirea omenească, fericirea spre care năzuiesc, de care flămânezec toți oamenii.

Să tacă tot în jurul meu! Și înlăuntrul meu să tacă înseși gândurile mele! Să tacă inima! Să vieze, să lucreze doar luarea-amine întru evlavie! Să intre în suflet, prin mijlocirea ei, sfintele întipăriri¹ și gânduri!

Împărat era David și nu a zis că scaunul împărătesc e scaunul fericirii omului.

Căpetenie de oaste și viteaz vajnic era David; din anii tinereții sale și până la bătrânețe s-a bătut cu cei de alt neam în lupte sângeroase; câte bătălii a dat, atâtea biruințe a câștigat; de la Iordan până la Eufrat a întins ho-

¹ Impresii.

tarele împărăției sale și nu a zis că în slava de biruitor și cuceritor stă fericirea omului.

Adunase David bogății fără număr – cu sabia sa le adunase. Aurul zăcea în cuferele sale ca arama, argintul – precum fierul, dar nu a zis David că în bogăție stă fericirea omului.

Avea David toate desfătările pământești: în nici una din ele n-a văzut fericirea pământească.

Când David era flăcău, când îndeletnicirea sa era de a paște oile tatălui său Iesei a venit fără veste, din poruncă dumnezeiască, prorocul Samuil, l-a uns pe păstorul cel sărman ca împărat al neamului israilitean: și n-a numit ceas al fericirii ceasul ungerii sale ca împărat al lui Israil. Copilăria și-a petrecut-o David într-o pustie sălbatică. Acolo, mușchii lui au început să simtă în ei vigoarea mușchilor de voinic: fără de arme, doar cu mâinile goale, David se arunca asupra leului și ursului, sugrumându-i. Acolo, sufletul lui a început să fie mișcat, umplut de insuflare cerească. Mâinile care zdrobeau pe urs și leu au întocmit psaltire, se atingeau de strunele încordate și aduse în conglăsuire de lucrarea Duhului: au răsunat sunete armonioase, desfătătoare, duhovnicești, înțelegătoare. Departe, departe, prin vremuri, prin sute și mii de ani, aceste sunete s-au răspândit, au fost și sunt repetate de glasuri fără număr, au făcut slăvit numele lui David în toate marginile pământului, în toate veacurile ființării sale creștine: dar David n-a numit fericire a omului viața de pustie, plină de nevoie minunate și insuflare mai presus de fire.

Fericit bărbatul, cântă el – în orice loc, în orice tagmă, cu orice avere, în orice rang – *care n-a umblat în sfa-*

tul necredincioșilor, și în calea păcătoșilor n-a stătut, și pe scaunul pierzătorilor n-a șezut (Ps. I, 1).

Fericit bărbatul ce se păzește de păcat, care alungă păcatul de la sine, în orice chip, în orice haină i s-ar înfățișa păcatul – fie că i se va înfățișa ca faptă nelegiuită, fie că i se va înfățișa ca gând care îndeamnă la fărădelege, fie că i se va înfățișa ca simțire aducătoare de plăcere, de încântare păcătoasă.

Dacă femeia slabă va alunga de la sine păcatul cu astfel de bărbăție tare, atunci și ea este *bărbatul fericit* pe care îl cântă David.

Părtași ai fericirii acesteia, părtași ai vârstei bărbătești celei în Hristos sunt copilandrii și pruncii care se împotrivesc păcatului cu tărie. Nu este părtinire la Dumnezeu, Dreptul Judecător.

Fericitul bărbatul a cărui voie este toată în Legea lui Dumnezeu (Ps. I, 2). Fericită inima care s-a pârguit întru cunoașterea voii lui Dumnezeu, care a văzut că *bun este Domnul* (Ps. XXXIII, 9). Care a dobândit această știință prin gustarea poruncilor Domnului, care a unit voia sa cu voia Domnului. Astfel de inimă e *bărbat*. Fericită inima aprinsă de dumnezeiasca râvnă! Fericită inima ce arde cu dorire nepotolită de voia lui Dumnezeu! Fericită inima ce cu neîndurată dulceață pătimește de dragoste către Dumnezeu! Astfel de inimă e salaș, locaș, cămară, scaun al fericirii!... Din zori de zi șade vulturul pe vârful stâncii înalte; ochii lui scăpărători caută lacomi prada; apoi, el se înalță în cerul siniliu, plutește, întinzând aripi largi, pe necuprinsele întinderi; caută prada. Atunci când o vede, se năpustește asupra ei ca o săgeată, ca un fulger, ca o săgeată se înalță cu ea și pierе. Și-a